

Przedmiot „Psychologiczno-pedagogiczne kompetencje nauczyciela”

45 godzin zajęć

(15 godzin konwersatorium z psychologii, 30 godzin konwersatorium z pedagogiki)

Konwersatorium z psychologii¹

Liczba godzin: 15

Cel zajęć

Po zakończeniu zajęć student zna w sposób pogłębiony podstawowe techniki zbierania danych o uczniu (obserwacja, analiza zeszytów, wypracowań, rysunków, socjometria).

Uzyskane umiejętności przydatne w pracy zawodowej: student potrafi wykonać analizę przypadku ucznia trudnego (opis funkcjonowania ucznia oraz sposobów pomocy dydaktyczno-wychowawczej możliwych do zastosowania wobec diagnozowanego ucznia).

Forma zajęć: warsztaty, na których studenci prezentują materiały zebrane w czasie praktyki w szkole w formie portfolio (obserwacje zachowania uczniów na lekcji, wytwory uczniów, wyniki badań socjometrycznych). Materiały te są poddane wspólnej analizie w celu stworzenia charakterystyki ucznia, jego trudności i ich przyczyn oraz znalezienia dróg pomocy. Następnie każdy student opracowuje zebrany przez siebie materiał w formie analizy przypadku (wytyczne do tej analizy są wypracowane na zajęciach).

Forma oceny pracy studenta: ocenie podlega portfolio oraz analiza przypadku, a także poziom aktywności studenta w czasie zajęć.

Literatura:

Sujak-Lesz K. (red.), *Edukacja elementarna a diagnoza pedagogiczna*, CODN, Warszawa 2002.

Krajna A., Małkiewicz E. (red.), *Uczeń jaki jest – każdy widzi. Rzecz o poznawaniu ucznia i wykorzystywaniu tej wiedzy w procesie nauczania*, Oficyna Wydawnicza „Atut”, Wrocław 2008. (tu: Część II. Motywy poznawania świata i uczenia się. Wykorzystanie diagnozy rozumiejącej w projektowaniu lekcji, s. 307-374).

Szczegółowy program zajęć:

1. Przedstawienie przez studentów sylwetek uczniów, których wybrali do analizy ze szczególnym uwzględnieniem rodzaju trudności, których ci uczniowie doświadczali w szkole.
2. Typy diagnozy problemów uczniów: diagnoza etykietująca i rozumiejąca.
3. Podstawy teoretyczne diagnozy formułowanej przez studentów: koncepcja motywów poznawania świata i uczenia się.
4. Analiza przykładów różnych typów motywów poznawania świata i uczenia się: uczeń typowy, ekspansywny, nieśmiały.
5. Analiza materiałów zebranych w czasie praktyk: sformułowanie przez każdego studenta charakterystyki motywów poznawania świata i uczenia się u wybranego ucznia oraz wskazówek do pracy z nim na lekcji.
6. Prezentacja wypracowanych charakterystyk na zajęciach.
7. Wykorzystanie diagnozy motywów poznawania świata i uczenia się w planowaniu oraz prowadzeniu lekcji.
8. Podsumowanie: analiza portfolio studenta i ocena sporządzonej na tej podstawie charakterystyki ucznia.

¹ Program opracował Zespół Psychologów Pracowni Kształcenia Psychologiczno-Pedagogicznego Nauczycieli Centrum Edukacji Nauczycielskiej Uniwersytetu Wrocławskiego.

Konwersatorium z pedagogiki²

Liczba godzin: 30

Cel zajęć

Po zakończeniu zajęć student potrafi:

- analizować wybrane problemy w pracy nauczyciela, odwołując się do poznanej teorii, własnych doświadczeń i zaobserwowanych na praktyce realiów pracy w szkole,
- w oparciu o dokonane obserwacje, autoobserwację oraz uzyskane informacje zwrotne racjonalnie modyfikować własny styl pracy z uczniami oraz planować dalszy rozwój zawodowy.

Uzyskane umiejętności przydatne w pracy zawodowej:

Student potrafi:

- analizować zaistniałe w toku praktyki zdarzenia – sytuacje problemowe, uwzględniając różne uwarunkowania zachowań uczniów i nauczyciela (w tym funkcjonowanie systemu szkoły),
- szczegółowo analizować wnioski wyciągnięte w toku hospitacji i samodzielnie prowadzonych lekcji,
- analizować doświadczane w pracy z uczniami osobiste predyspozycje i trudności i oraz planować dalszy rozwój zawodowy.

Treści:

1. Projekt edukacyjny jako metoda badania wybranych obszarów pracy szkoły/nauczyciela.
2. Rola obserwacji, doświadczenia i refleksji w pracy praktykanta.
3. Sytuacje/zdarzenia problemowe podczas pobytu studenta na praktykach – studia indywidualnych przypadków.
4. Ocena i samoocena praktykanta.

Forma zajęć:

warsztaty, podczas których studenci prezentując wykonane w trakcie praktyki zadania z pedagogiki, ujawniają własne doświadczenia, przemyślenia oraz wiedzę zdobytą w czasie pobytu w szkole. Zachęceni są następnie do poddania prezentowanych poglądów szczegółowej analizie i refleksji oraz wyciągania wniosków pomagających w budowaniu (rekonstruowaniu) osobistej koncepcji pracy w zawodzie nauczyciela.

Forma oceny pracy studenta: ocenie podlegają wszystkie wykonane w toku realizacji praktyki zadania z pedagogiki oraz sposób ich prezentacji i omówienia na zajęciach, który ma ujawnić wiedzę studenta i poziom jego refleksyjności.

Literatura:

Jaroszevska M., *Analiza sytuacji wychowawczej – propozycja*, w: *Poradnik wychowawcy*, Wyd. Raabe, Warszawa 2001.

² Program opracował Zespół Pedagogów Pracowni Kształcenia Psychologiczno-Pedagogicznego Nauczycieli Centrum Edukacji Nauczycielskiej Uniwersytetu Wrocławskiego w składzie: mgr Marzena Tkocz, dr Sylwia Dudziak-Kamieniarz, mgr Marcin Fankanowski, mgr Ewa Piwowarczyk.